RAPPORT

fra

Arkeologisk utgravning av

Christiania Tugthus Kirkegård

21.07. -11.08.1989

Johanna Andersson
Gro V. Strand

INNLEDNING:

I mai 1989 støtte Oslo Veivesen på kister og skjelettrester i forbindelse med veiarbeid i Henrik Ibsens gate. Det var trolig Christiania Tugthus kirkegård man hadde kommet over, og Byantikvaren ble kontaktet. Saken ble oversendt Riksantikvaren og til slutt Universitetets Oldsakssamling som har behandlet saken siden.

Arkeolog Erik Schia fra Riksantikvaren og fysisk antropolog Berit J. Sellevold var på befaring 31.mai 1989 og registrerte fire graver som Veivesenet hadde avdekket. To av kistene var helt ødelagt, men de to andre inneholdt skjelettdeler. Disse ble bragt inn til Universitetets Oldsakssamling. Den ene av kistene så ut til å inneholde et helt skjelett, og 1. juni ble resten av denne gravd frem av Veivesenet og Schia, Sellevold og arkeolog Inger Helene Vibe Müller fra Universitetets Oldsakssamling. Graven viste seg å være ødelagt av en annen grav som fortsatte inn i ikke utgravde masser. De omrotede skjellettrestene ble bragt inn til Oldsakssamlingen.

Tugthuset har hatt egen kirkegård, trolig fra ca. 1740 til ca. 1900, og den er ikke automatisk fredet etter Lov om Kulturminner av 1978. Oldsakssamlingen ved Vibe Müller sendte derfor 12. juni 1989 en søknad til Oslo Veivesen om å få grave ut et lite område arkeologisk. I brev av 17. juli 1989 fikk Oldsakssamlingen beskjed fra Endringskomiteen for Henrik-Ibsen-ringen Øst, at det var bevilget 137.400 kroner til arkeologiske undersøkelser, med en anmodning om at utgravingen var avsluttet innen 15. august 1989.

UTGRAVNINGEN

Det ble besluttet å undersøke et område på ca 50 m^2 arkeologisk i perioden 21. juli til 11. august 1989. Vi tok utgangspunkt i de allerede registrerte kistene, og bredden på feltet ble avgrenset av en spuntekant mot SØ og gammelt veidekke mot NV. Vi fikk klargjort et felt på 5 x 10 m med velvillig assistanse av en gravemaskin.

Utgravningen startet mandag 24.7.89 med Berit J. Sellevold som prosjektleder, Gro V. Strand som feltleder de første to ukene, og Johanna Andersson som feltleder den tredje uken. Torbjørn Røberg var feltassistent den første uken, Kjellaug Hov den andre og tredje uken og Sjur Harby den tredje uken. I tillegg var tannlege Sigrid Kvaal med noen dager.

Målsetting: Hovedmålsetningen var å få tatt opp skjelettmaterialet systematisk og ta vare på dette. En forsvarlig arkeologisk dokumentasjon ville også kunne gi opplysninger om gravskikk og strategrafi som kunne brukes i en større sammenheng.

Metode: Vi målte inn feltet i forhold til kommunens koordinatsystem, og delte det opp i ruter på 1 x 1 m. Det viste seg snart at det var lite hensiktsmessig å grave ut fra disse rutene, men de var til stor hjelp når vi tegnet. Vi kunne ikke bruke kompass fordi de store jernspuntene førte til at dette ble helt upåliteleig.

Det var umulig å skille ut lag i bakken, fordi leiren var ensartet og lite omrotet. Det kan ikke sies å være kulturlag, men var avsetninger av havbunn som i følge opplysninger hadde en dybde på ca 40m. Kistene lå i mindre konsentrasjoner spredd over feltet, og her hadde vi muligheten til å relatere kistene i forhold til hverandre. Forholdet mellom kistene i de forskjellige konsentrasjonene i plan ville bare bli spekulasjoner. Det er mulig at videre bearbeiding av beinmaterialet og nivelleringen, kan gi en pekepinn om dette.

Etter at vi hadde fått renset frem det øverste laget av kistebord med gravemaskin, tok vi for oss hver konsentrasjon for seg. De hadde inntil 3 nivåer over hverandre. Hver antatt kiste fikk et eget K-nr.

Det første skjelettet som var nogenlunde helt og lå in situ, ble fintegnet, men vi kom fort frem til at det ikke var vel anvendt tid å tegne skjelettdeler. Vi grov frem kistene, tok av lokket, renset frem skjelettene og fotograferte dem. Bildene er hos Berit J. Sellevold. Kistene ble tegnet inn i plan. Kistebunnen og sidebordene ble nivellert.

Noen av skjelettene var forstyrret av vann, og noen kister var blitt forstyrret av senere begravelser. Skjelettene ble samlet i poser etter K-nr. og anatomi og bragt inn til teknisk avd. på Oldsaksamlingen for behandling og oppbevaring.

Gravearbeidet foregikk for det meste med grove redskaper som spade og krafse, og nedbør og mye vann i grunnen gjorde at pumpe, bøtter og svamper var flittig i bruk.

Gravene i nummerrekkefølge:

Grav 1 - 4 var blitt registrert og samlet opp av Sellevold, Vibe Müller og Schia i overgangen mai/juni 1989. Markert på kart fra Oslo Kommune.

K - 5 var en liten grav lengst N på feltet, 30 x 60 cm av ca 3 cm tykke bord. Lokket var trykket inn, og treverket var delvis dårlig bevart. Massen mellom lokk og bunn ble samlet opp for solling. Noen små beinfragmenter ble funnet.
Kisten var orientert NØ-SSV, og antagelig lå hodet i NNØ i utstrakt ryggleie. Den lille kisten virket forseggjort med tverrplanke og lokk med jernbeslag. Fotenden var forstyrret av senere graving.
Tegnet på plan 1.

K - 6 var en barnegrav. Teglstein i fyllmassen indikerer 1800-tall. Øystein Ekroll mente at steinen var yngre enn 1820. Kisten var flattrykket og trapesformet med trenagler. Skjelettet var omrotet og stort sett oppløst nedenfor knærne. Tennene var godt bevart og lite brukt.
Kisten var orientert NØ - SV med hodet i NØ. Individet lå på ryggen.
Tegnet på plan 2.

K - 7 var en kiste med et voksent individ. Kisten hadde trapesform , og det ble funnet et beslag og noen jernspiker. Lokket manglet. Knoklene var omrotet i ren blåleire, og bare de groveste var bevart. Skjelettet fragmentarisk og ufullstendig.
Sidebordene mot V hadde falt sammen og bevart høyre underarm og fingre in situ, også skulder og del av overarmen + noen rygghvirvler. Knoklene som lå mellom de sammenfalte sidebordene lå i en rustrød, våt utfelling.
Kisten var orientert N - S med hodet i S. Individet lå på ryggen med høyre arm utstrakt langs siden.
Tegnet på plan 1.

K - 8 var en trapesformet kiste med et voksent individ. Lokket på kisten var presset ned.
Det ufullstendige skjelettet lå omrotet i blåleire. Venstre lårbein, leggbein, hoftebein og deler av foten bevart in situ.
Kisten var orientert Ø - V med hodet i Ø. Foten kan indikere ryggleie.
Tegnet på plan 1.

K - 9 var en trapesformet kiste med omrotede knokler. I V var sidebordene sammenpresset med knokler mellom. Skjelettet var ufullstendig.
Kisten var orientert Ø - V antagelig med hodet i Ø, fordi leggbein og fotbein lå i V. De indikerer også at individet lå på ryggen.
Tegnet på plan 1.

K -10 var en trapesformet kiste, med et ungt individ. Det ble funnet jernspiker, og et av bordene var tydeligvis gjenbrukt Det øverste laget omrotet med mye småstein, kvister og kull og ulltråd i leiren, men mot bunnen ren leire. Skjelettfragmenter av skalle, ribbein, og noen tenner. I tillegg noen dyrebein, muligens hest. Mellom sammenfalne sidebord i N lå knokler in situ fra individets høyre side.
Kisten var Ø -V orientert, og hodet lå i V.
Tegnet på plan 1.

Gravene 8, 9 og 10 ser ut til å ha blitt satt ned samtidig og ligger helt parallelt.

K -11 var en trapesformet kiste hvor tærne stakk opp i N. Venstre fot og høyre leggbein lå in situ, Høyre lårbein og arm lå mellom sammenfalne sidebord in situ og viser at høyre arm lå utstrakt langs siden. Resten var omrotet og lå i våt leire fordi det hele tiden seg inn vann. Kisten var skåret over av K -13.
Kisten var N - S orientert, og individet har ligget på ryggen med hodet i S.
Tegnet på plan 2.

K -12 var en trapesformet kiste. Det var brukt jernspiker. Kisten støtte an mot K -13, og den var sammentrykt. Den inneholdt et nesten fullstendig skjelett av en relativt ung kvinne med hjernen bevart. Kraniet var knust. Hun var lagt ned på et leie av trespon, og det seg vann inn hele tiden. Leiren var helt blåsort i V-enden.
Kisten var Ø - V orientert og skjelettet lå utstrakt på ryggen med armene ned langs siden og hodet i V.
Tegnet på plan 3.

K -13 var en trapesformet kiste og jernspiker. Kisten støtte an mot K -12. Det var mye vann i kisten, og leiren i S-enden var blåsvart. Skjelettdelene lå noe omrotet, og antagelig utgjør de et nesten komplett skjelett. Venstre skulderbein, overarmsbein, albuebein, lårbein, hoftebein, skinnebein og leggbein lå in situ under sammenfalne sidebord, mens det på den høyre siden bare var hoftebein og lårbein som lå in situ. Kraniet så også ut til å ligge på plass. Individet var lagt ned på spon.
Kisten var orientert N - S og individet lå på ryggen med venstre arm strukket ut langs siden med hodet i S.
Tegnet på plan 3.

K -14 var en trapesformet kiste som lå V for og parallelt med K -13. Skjelettet var velbevart, og kraniet inneholdt hjerne. Individet var lagt ned på trespon.
Kisten var N - S orientert, og individet lå på ryggen med venstre arm ned langs siden og høyre arm lett bøyd innover bekkenet. Hodet lå i S.
Tegnet på plan 3.

K -15 var en trapesformet kiste med jernspiker, V for og parallelt med K - 6. Skjelettet var velbevart , og kraniet som inneholdt hjerne, var knust. Individet var lagt ned på trespon.
Kisten var N - S orientert og individet - en kvinne - lå utstrakt på ryggen med hendene, antagelig foldet, over bekkenet og med hodet i N.
Tegnet på plan 4.

K -16 var en velbevart, trapesformet kiste med lokk av fire bord. Skjelettet var velbevart og lå in situ. Kraniet var noe knust.
Kisten lå Ø -V orientert og individet - antagelig en ung kvinne - lå utstrakt på ryggen med venstre arm rett ned langs siden og høyre arm bøyd inn over bekkenet. Hodet lå i Ø.
Tegnet på plan 6.

K -17 Utgått

K -18 var en trapesformet kiste med jernspiker. Skjelettet var velbevart, og kraniet inneholdt en godt bevart hjerne. I hoderegionen ble det funnet tekstilfragmenter. Føttene var spesielt velbevart.
Kisten var orientert Ø - V, og individet - en voksen kvinne - lå utstrakt på ryggen med armene i kors over brystet. Hodet lå i V.
Tegnet på plan 6.

K -19 var en situasjon med to kranier og noen uvanlig tykke kranie-fragmenter. Det dreier seg om en eldre forstyrrelse, trolig oppkastede gamle graver for å få plass til nye. Situasjonen var NV - SØ orientert.
Tegnet på plan 4.

K -20 var en velbevart, trapesformet kiste med lokk av fire bord. N -enden var forsvunnet, mens S-enden hadde falt utover. Kisten lå rett under K - 15. Lokket hadde godt bevarte trenagler. Skjelettdelene lå noe omrotet, sannsynligvis på grunn av vannsig fra den enden hvor sidebordene manglet. Individet var blitt lagt ned på trespon. Det ble funnet heste-tenner inntil kisten.

Kisten var orientert N -S, og individet var lagt ned på ryggen med armene utstrakt langs sidene. Hodet lå i N.
Tegnet på plan 6.

K -21 var en kiste rett under K -16. Skjelettet var noe omrotet , antagelig som følge av vannsig. Hjernen var bevart i kraniet.
Kisten var N - S orientert, og individet - sannsynligvis eldre - hadde hodet i S.
Tegnet på plan 5.

K -22 var en kiste rett under K -16. Skjelettet var noe omrotet , antagelig som følge av vannsig. Hjernen var bevart i kraniet.
Kisten var N - S orientert, og individet - sannsynligvis eldre - hadde hodet i S.
Tegnet på plan 5.

K -23 var en kiste med treplugger rett under K -16. Skjelettet var velbevart og viste spor etter sykdom, bl.a. krumme leggbein som kunne tyde på engelsk syke. Kraniet var forvokst, og hjernen var velbevart.
Kisten var N - S orientert, og individet - en ung gutt - lå utstrakt på ryggen og hadde hodet i S.
Tegnet på plan 5.

K 21 - 23 så ut som et omrotet lag med plankebiter, men viste seg å være tre kister som var satt ned tett inntil hverandre - antagelig samtidige. De lå direkte under K -16 med et par planker på tvers som skulle avlaste.
Skjelettene var noe omrotet - antagelig på grunn av vannsig - men velbevarte, og kraniene inneholdt hjerner.
Kistene lå orientert N - S og individene hadde hodene i S.

K -24 viste seg å være en sekundært avskåret kiste, antagelig for å gi plass til yngre begravelser. Situasjonen var Ø - V orientert.
Tegnet på plan 5.

K -25 var en trapesformet kiste med ødelagt lokk og Ø-lig kortside, rett under den omrotede K -19. Kisten skar gjennom K -26. Det ble funnet jernspiker. Knoklene var omrotet. Av kraniet var bare kjeven bevart. Kraniefragmenter ble funnet utenfor kisten. Tekstilfragmenter ble også funnet i forbindelse med kisten.
Kisten var orientert Ø - V, og individet lå med hodet i Ø.
Tegnet på plan 6.

K -26 var blitt gjennomskåret av K -25 og bare en liten del av kistebunnen ble funnet. Situasjonen lå rett under den omrotede K -19.
Tegnet på plan 6.

K -27 er bare et lårbein som ble funnet S for K -26, og indikerer muligens enda en grav. I forbindelse med denne situasjonen ble det også funnet tekstilfragmenter.

OPPSUMMERING

Det ble registrert 23 graver, hvorav 21 inneholdt velbevarte skjelett. I tillegg ble det tatt opp en del omrotede knokler som kan ha blitt kastet opp i forbindelse med rydding for yngre begravelser.

8 av kraniene hadde hjerner.

Det var velbevarte tenner på mange av kraniene.

Kistene var hovedsaklig trapesformede og forseggjort. De var enten satt sammen med trenagler eller jernspiker. Bordene var 3 - 5 cm tykke og av furu der tresorten kunne bestemmes. De var enten tilhugget med øks eller saget med oppgangssag.

Nedsettingen var hovedsaklig N - S orientert eller Ø - V orientert. Bevegelse i leiren kan forklare mindre avvik i orienteringen. Kistene var samlet i mindre konsentrasjoner med opptil 3 nivåer hvor det fremkom et slags parkettmønster. Kistens orientering så ikke ut til å ha noen betydning for hvor hodet var plassert, heller ikke der hvor kistene så ut til å være nedlagt samtidig.

Likene var vanligvis blitt lagt ned på et leie av trespon, og vi fant også spor av likklede i noen få kister.

Det vanligste var å legge liket i ryggleie, og armene ble plassert enten med én eller begge utstrakt langs siden, eller en eller begge bøyd innover bekkenet. Noen hadde hatt hendene foldet.

Noen gjenstander ble også tatt opp og levert til Teknisk avd. ved Oldsakssamlingen. Det dreide seg om krittpipefragmenter, keramikkskår, stentøyskår, et spett (fra stenhuggeriet?), jernnagler, jernspiker, et lite smykke og tekstilfragmenter (rester av likklede og lue?).

Etter avtale med Oslo Veivesen og Eeg-Henriksen fikk vi utover høsten lov til å gå etter gravemaskinene og samle opp skjeletter så systematisk som det lot seg gjøre. Omkring 70 skjeletter ble samlet opp, en og en i plastsekker. Disse ble lagt i en container og bragt til Oldsakssamlingen. Orienteringen og hodeplasseringen av en god del er blitt skissert i ca 1:100.

SAMMENFATNING

Skjelettene ble samlet i poser etter K-nr. og anatomi og bragt inn til Universitetets Oldsakssamling for vasking, tørking og katalogisering. Fysisk antropolog Berit J. Sellevold vil gå gjennom materialet og i første omgang forsøke å kjønns- og aldersbestemme individene.

Hjernene ble først fryst ned i en vanlig fryseboks, og vil bli overført til flytende oksygen ved -80 C. Det vil bli forsøkt tatt vare på slik at fremtidige forskere kan få full nytte av materialet. Biokjemikerne dr. Fredrik Størmer og Anne Lise Børresen fra Statens Institutt for Folkehelse har tatt vare på og begynt å se på hjernematerialet.

Det ble identifisert hodelus i leiren på noen kranier, og entomolog dr. Reidar Mehl ved Statens Institutt for Folkehelse ser på dette.

Tannlege Sigrid Kvaal tar hånd om den odontologiske undersøkelsen. I tillegg har Eva Margrete Stermer Beyer-Olsen ved Tannlegehøyskolen gått i gang med spesialundersøkelser av et belegg som finnes på en del av tennene.

Stor interesse for utgravingen førte til at det ble dannet et "Tugthusprosjekt" med tverrfaglig profil. Representanter fra Byantikvaren, Oslo Bymuseum, Riksantikvaren, Statens Institutt for Folkehelse, Tannlegehøyskolen, Universitetets Oldsakssamling og enkeltpersoner med spesiell interesse for materialet, kommer jevnlig sammen for å inspirere til fortsatte studier. Målsettingen er å få publisert resultatene samlet.

Massemedia har også vist stor interesse for utgravningen og prosjektet.

I forbindelse med Familiedagen på Historisk Museum 1989, ble det laget en utstilling om sommerens utgravning og det påfølgende prosjektet. Utstillingen ble til med frivillig innsats fra de forskjellige deltakerne i samarbeidsprosjektet. Foruten sommerens utgravning, ble Tugthusets historie presentert med bilder og en folder. Fysisk antropolog Berit J. Sellevold og tannlege Sigrid Kvaal og studentene Johanna Andersson, Sjur Harby, Inger Karlberg og Torbjørn Røberg svarte på spørsmål fra publikum.
Utstillingen ble så godt mottatt at det ble besluttet å sette den opp i Historisk Museum en periode, for deretter å bli flyttet til Informasjonen i Oslo Rådhus og til slutt til Oslo Bymuseum.

VEDLEGG til rapport fra den arkeologiske utgravningen av Christiania Tugthus Kirkegård:

Vedlegg nr 1 - Nivellementer

Vedlegg nr 2 - Kart 1

Vedlegg nr 3 - Kart 2

Vedlegg nr 4- Kart 3

Vedlegg nr 5 - Plantegning 1

Vedlegg nr 6 - Plantegning 2

Vedlegg nr 7 - Plantegning 3

Vedlegg nr 8 - Plantegning 4

Vedlegg nr 9 - Plantegning 5

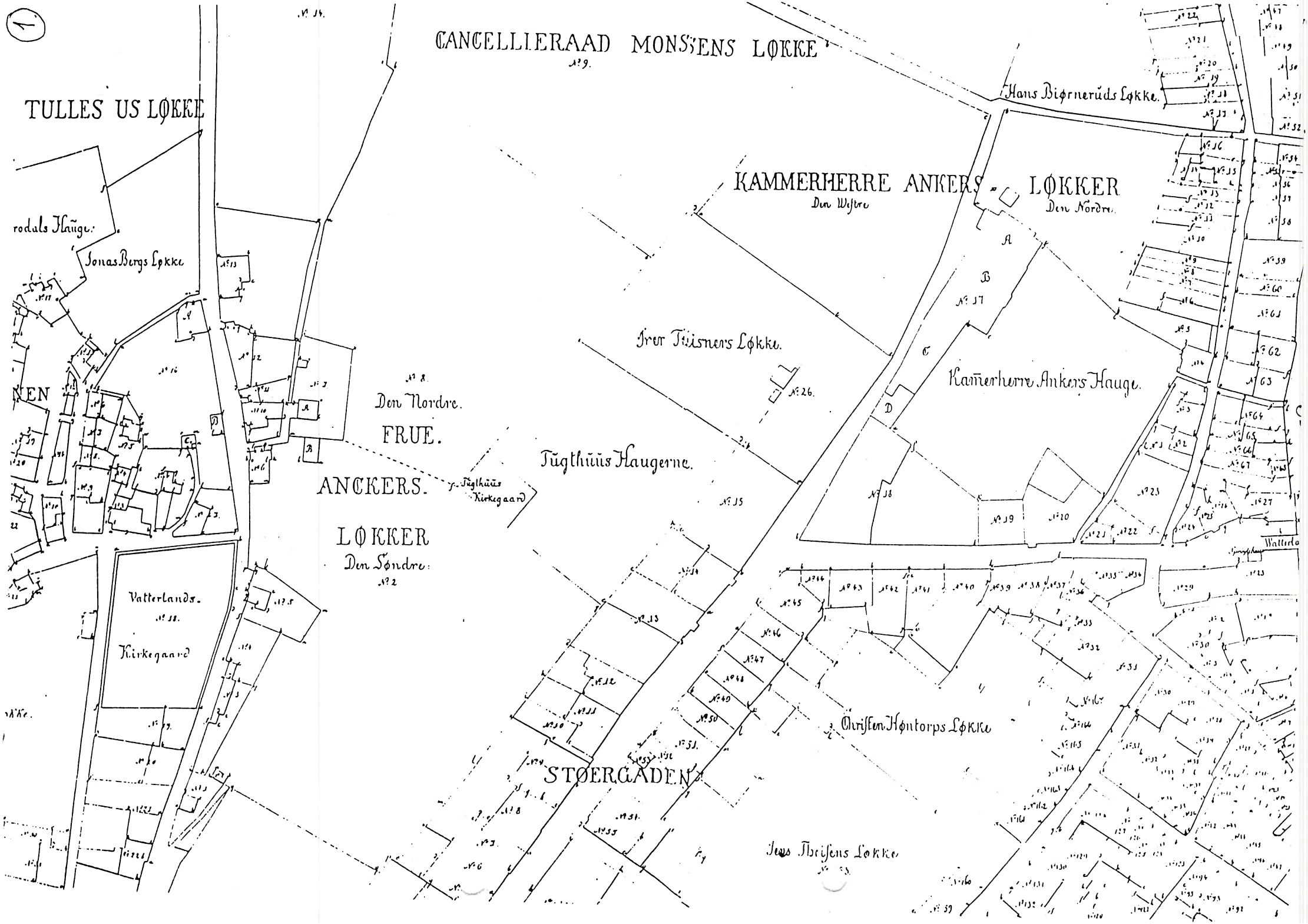
Vedlegg nr 10 - Plantegning 6

Vedlegg nr 11 - Skisse 1

Vedlegg nr 12 - Skisse 2

NIVELLEMENTER:

K -nr	Nivåer	Situasjon
K - 5	m.o.h. 7,24 - 7,43	
K - 6	m.o.h. 6,99 - 7,14	1
K - 7	m.o.h. 6,76 - 7,12	1
K - 8	m.o.h. 7,05 - 7,20	1
K - 9	m.o.h. 6,91 - 7,23	1
K -10	m.o.h. 6,87 - 7,09	1
K -11	m.o.h. 6,78 - 6,93	2
K -12	m.o.h. 6,75 - 6,92	2
K -13	m.o.h. 6,73 - 6,92	2
K -14	m.o.h. 6,64 - 6,83	2
K -15	m.o.h. 6,79 - 7,09	1
K -16	m.o.h. 6,65 -6,93	2
K -17	UTGÅR	
K -18	m.o.h. 6,63 - 6,84	2
K -19	m.o.h. 6,93 - 7,03	1 (2)
K -20	m.o.h. 6,63 - 6,86	2
K -21	m.o.h. 6,45 - 6,67	3
K -22	m.o.h. 6,41- 6,59	3
K -23	m.o.h. 6,50 - 6,74	3
K -24	m.o.h. 6,79 - 6,89	2
K -25	m.o.h. 6,56 - 6,73	3
K -26	m.o.h. 6,72 - 6,75	2 (3)

1
CANCELLIERAAD MONSENS LØKKE
TULLES US LØKKE
Hans Biørnerüds Løkke.
KAMMERHERRE ANKERS LØKKER
Den Vestre
Den Nordre.
rodals Haage.
Jonas Bergs Løkke
Iver Tiisners Løkke.
Kammerherre Ankers Hauge.
Den Nordre.
FRUE.
ANCKERS.
LØKKER
Den Søndre.
Tügthüus Haugerne.
Tügthüus Kirkegaard
Vatterlands.
Kirkegaard
Christen Høntorps Løkke
STØERGADEN
Jens Thrisens Løkke

Torvgaten

Calmeyers gate

Osterhaus gate

Storgaten

Ebbells gate

Bernt Ankers gate

Galmeyers-gate

Olaf Ibsens

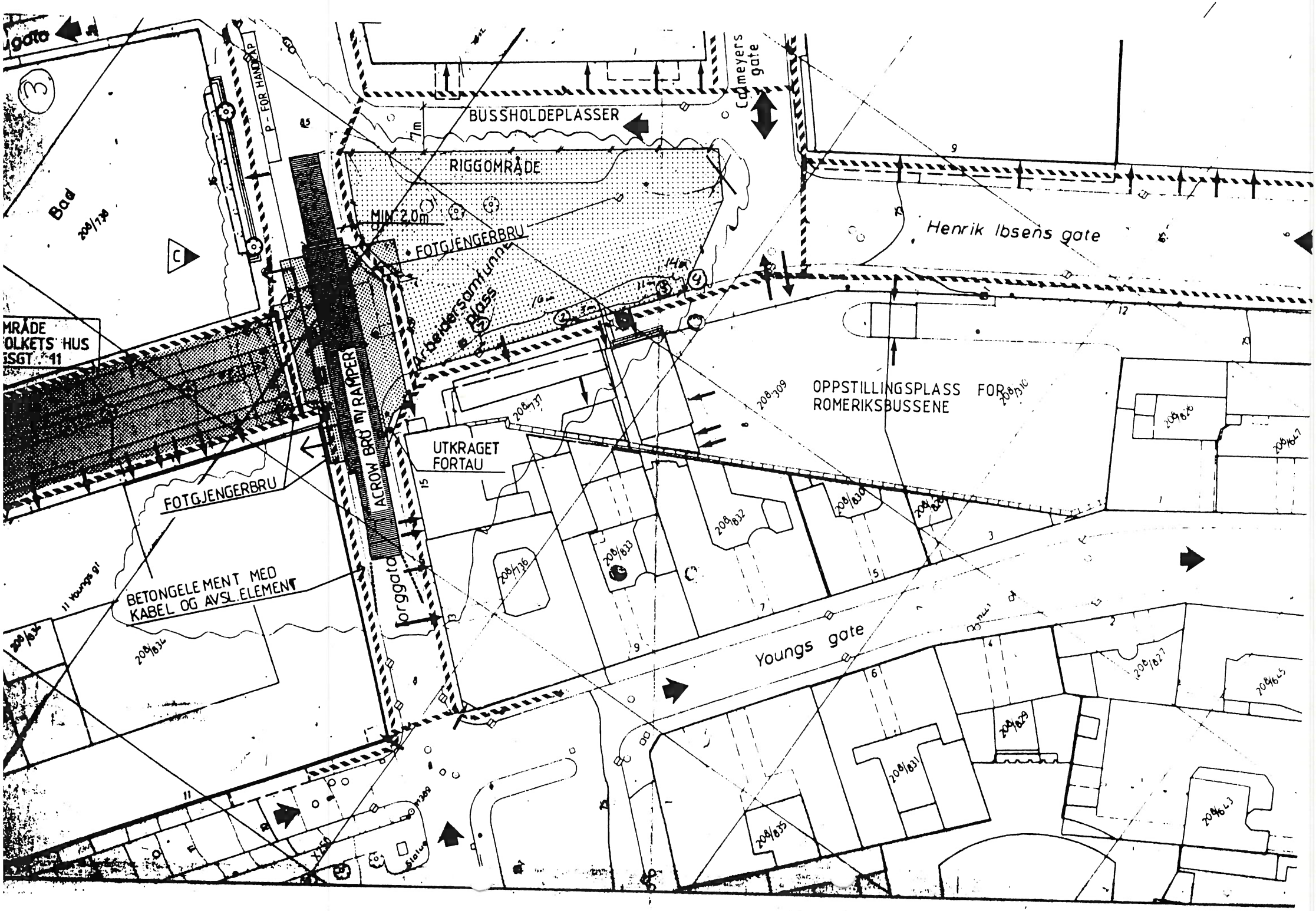
Youngs-gate

Brogaten

Lybekkergaten

Stenersgaten

Opherel Sukkerh

BUSSHOLDEPLASSER
RIGGOMRÅDE
MIN. 2,0m
FOTGJENGERBRU
Arbeidersamfunnets plass
Henrik Ibsens gate
Cameyers gate
OPPSTILLINGSPLASS FOR ROMERIKSBUSSENE
UTKRAGET FORTAU
ACROW BRO m/RAMPER
FOTGJENGERBRU
BETONGELEMENT MED KABEL OG AVSL. ELEMENT
Youngs gate
Bad
P - FOR HANDIKAP
7m

KSTP 26/7-89 831

KSTP 28/7-89 845

Niv.

K7	1.	128	710
	2.	124	704
	3.	119	712
	4.	145	686
K8	1.	111	720
	2.	115	716
	3.	114	714
	4.	126	705
K10	5.	128	703
	6.	134	697
	7.	144	687
	8.	122	709
K5	9.	088	743
	10.	089	742
	11.	091	740
	12	107	724
K3	13.	124	707
	14.	136	695
	15.	155	676
	16.	152	679
	17.	—	

+1000 x
1000 y

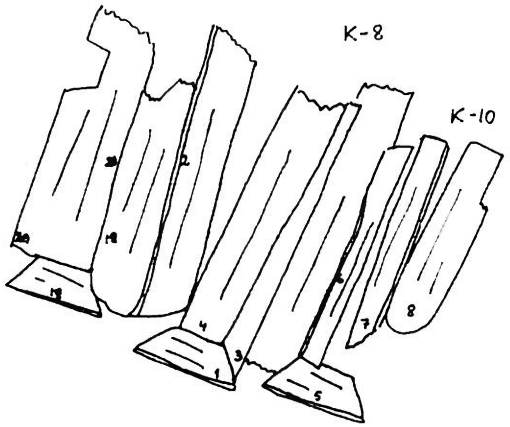
Niv.

K9	18.	122	723	
	19.	126	719	
	20	150	695	KSTP 860 3/8-89.
	21	154	691	

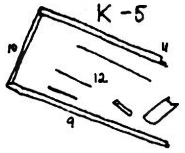
K-9

K-8

K-10

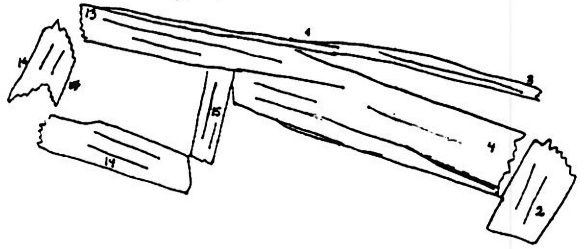

K-5

1000 x
1005 y

K-7

Plan 1

Tukthuset i Oslo

Henrik Ibsensgate

Situation

Målestokk 1:20

KSTP 25/1-89 836

K6

Niv.	
1.	121 · 715
2.	126 · 710
3.	124 · 712
4.	131 · 705
5.	136 · 700
6.	137 · 699
7.	126 · 710
8.	133 · 703
9.	132 · 704
10.	153 · 703

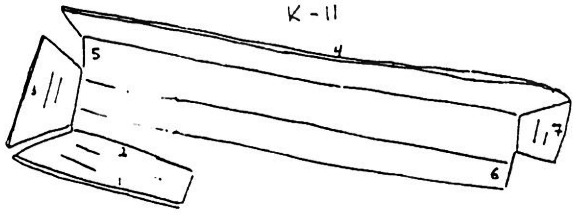
KSTP 3/8-89 860

K11

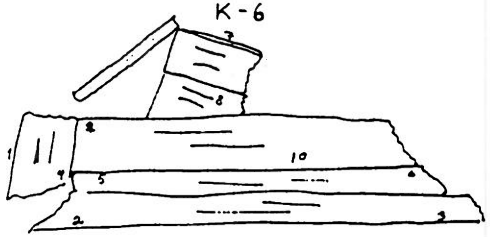
Niv.	
1.	135 · 685
2.	182 · 678
3.	170 · 690
4.	167 · 693
5.	170 · 690
6.	182 · 678
7.	135 · 685

1000↓
1000↓

K - 11

K - 6

Plan 2

Tukthuset i Oslo

Henrik Ibsensgate

Situation

Målestock 1:20

G.S.

KSTP 2/8-89 851

Niv.

K13
1. 170 - 681
2. 178 - 673
3. 165 - 686
4. 164 - 687
5. 172 - 679
6. 165 - 686
7. 172 - 679
8. 165 - 682
9. 159 - 692

K-12
10. 168 - 683
11. 169 - 682
12. 182 - 668
13. 183 - 678
14. 185 - 686

KSTP 3/2-89
860

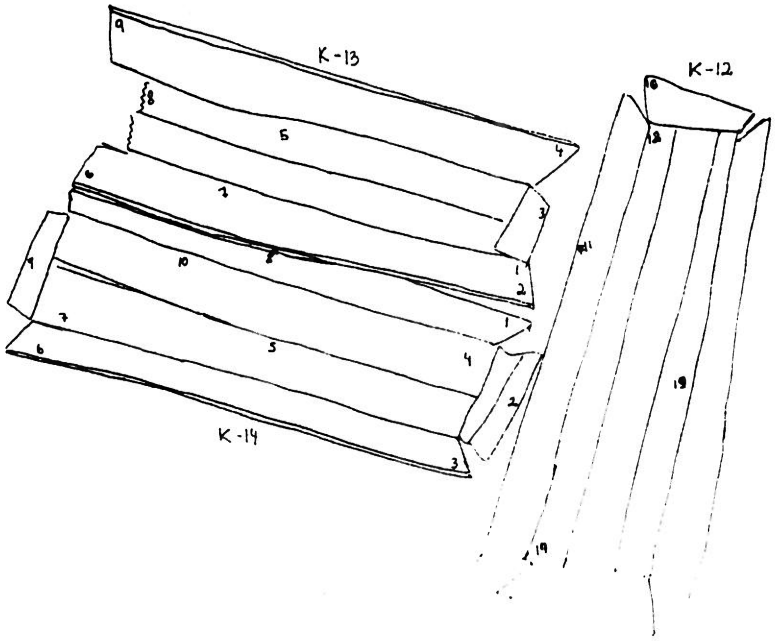
KSTP 4/2-89 854

Niv.

K14
1. 180 - 674
2. 178 - 676
3. 174 - 683
4. 190 - 664
5. 182 - 672
6. 182 - 672
7. 171 - 683
8. 175 - 679
9. 171 - 683
10. 185 - 669

1000y

1000x+

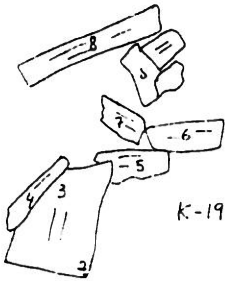
Plan 3

Tukthuset i Oslo

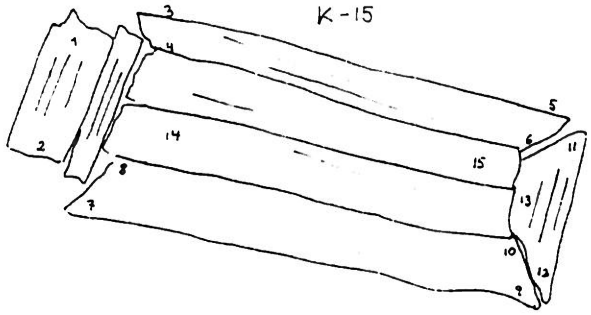
tlev vik Ullevaalsgata

situation -

1000x
+
1,000x

KSTP 7/8-89 853

Niv.

K15
1. 155 = 698
2. 154 = 699
3. 144 = 709
4. 150 = 703
5. 152 = 701
6. 168 = 685
7. 149 = 704
8. 161 = 692
9. 162 = 691
10. 169 = 684
11. 159 = 694
12. 166 = 687
13. 170 = 683
14. 166 = 687
15. 174 = 679

KSTP 8/8-89 857

Niv.

K19
1. 162 = 695
2. 155 = 702
3. 161 = 693
4. 154 = 703
5. 160 = 697
6. 157 = 700
7. 164 = 693
8. 162 = 695

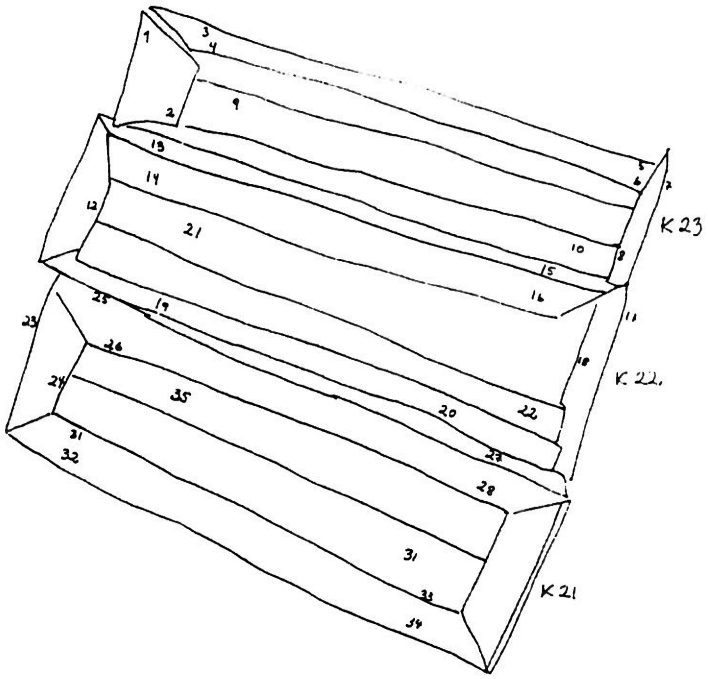
Plan 4

Tukthuset i Oslo

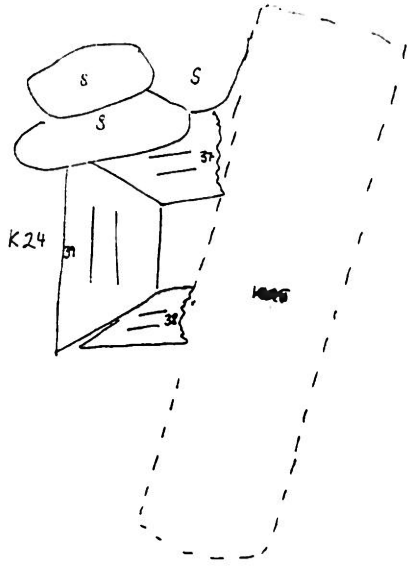
Henrik Ibsensgate

Sirkulasjon 1

Tilstandsanalyse

1000y
1000x+

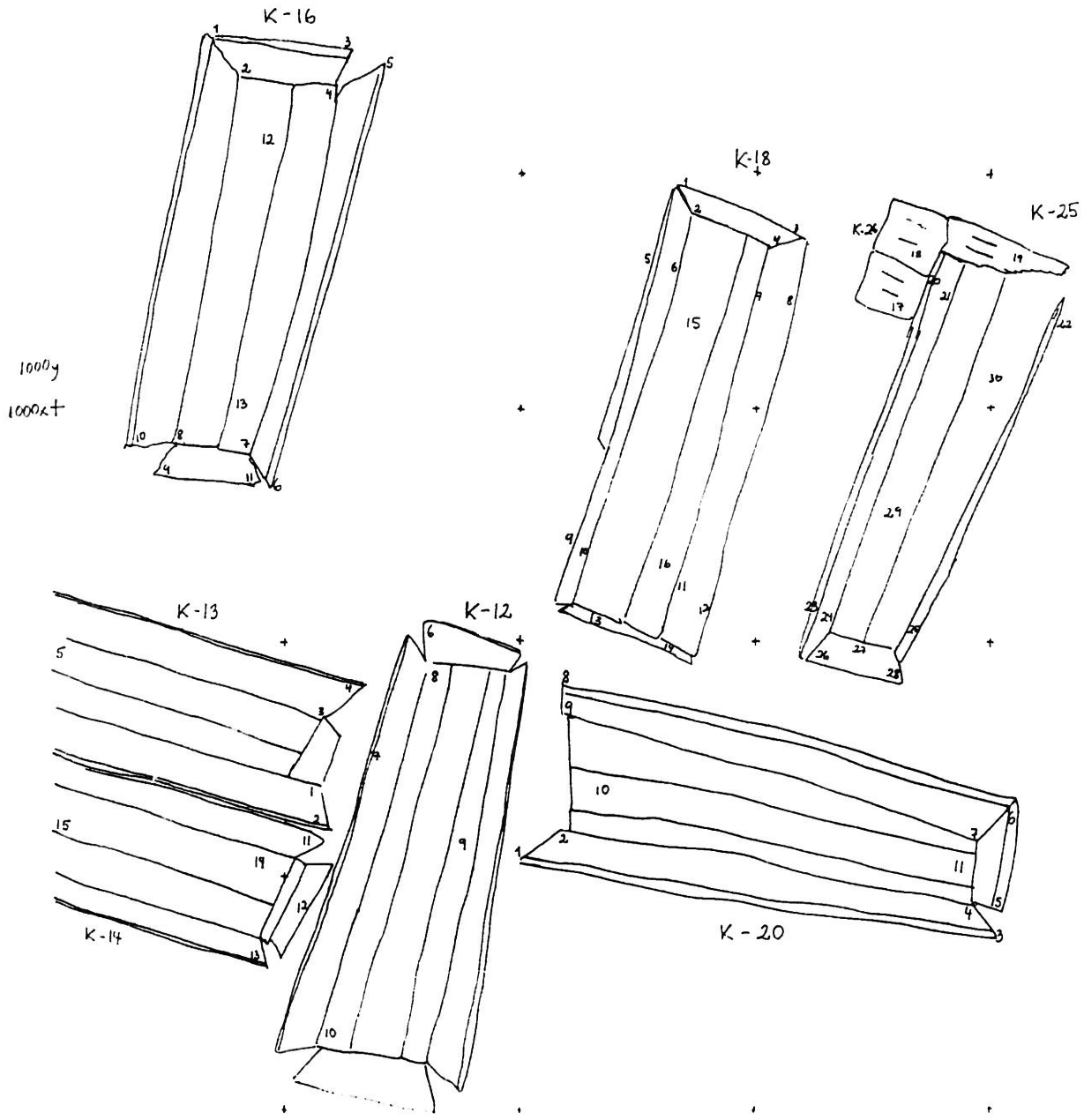
KSTP 9/8-89 : 849

	Niv.	
K23	1.	180 = 669
	2.	191 = 658
	3.	176 = 673
	4.	195 = 654
	5.	177 = 672
	6.	196 = 653
	7.	175 = 674
	8.	199 = 650
	9.	199 = 650
	10.	198 = 651
K22	11.	191 = 658
	12.	206 = 643
	13.	192 = 657
	14.	206 = 643
	15.	193 = 656
	16.	208 = 641
	17.	194 = 655
	18.	207 = 642
	19.	191 = 657
	20.	190 = 659
	21.	206 = 643
	22.	207 = 642
K21	23.	189 = 660
	24.	202 = 647
	25.	192 = 657
	26.	201 = 648
	27.	190 = 659
	28.	204 = 645
	29.	187 = 662
	30.	202 = 647
	31.	183 = 666
	32.	198 = 651
	33.	182 = 667
	34.	200 = 649
	35.	204 = 645
	36.	201 = 648
K24	37.	170 = 679
	38.	160 = 689
	39.	161 = 688
	40.	167 = 682

Plan 5
Tukthuset i Oslo

Henrik Ibsensgate

Situation 3

KSTP 8/8-89 857

Niv.

K16
1. 181 = 676
2. 191 = 666
3. 177 = 680
4. 192 = 665
5. 176 = 681
6. 168 = 689
7. 180 = 677
8. 179 = 678
9. 167 = 690
10. 164 = 693
11. 165 = 692
12. 190 = 667
13. 182 = 675

K20
1. 175 = 682
2. 188 = 669
3. 185 = 672
4. 195 = 667
5. 184 = 673
6. 181 = 676
7. 193 = 664
8. 171 = 686
9. 184 = 673
10. 188 = 669
11. 194 = 663

KSTP 11/8-89 863

Niv.

K18
1. 179 = 684
2. 190 = 673
3. 181 = 682
4. 190 = 673
5. 179 = 684
6. 191 = 672
7. 191 = 672
8. 186 = 677
9. 181 = 682
10. 193 = 670
11. 191 = 672
12. 185 = 680
13. 179 = 684
14. 181 = 682
15. 197 = 666
16. 200 = 663

K26
17. 188 = 675
18. 188 = 675
19. 191 = 672

K25
20. 190 = 673
21. 203 = 660
22. 201 = 662
23. 190 = 673
24. 204 = 659
25. 197 = 666
26. 192 = 671
27. 203 = 660
28. 191 = 672
29. 204 = 659
30. 207 = 656

Plan 6

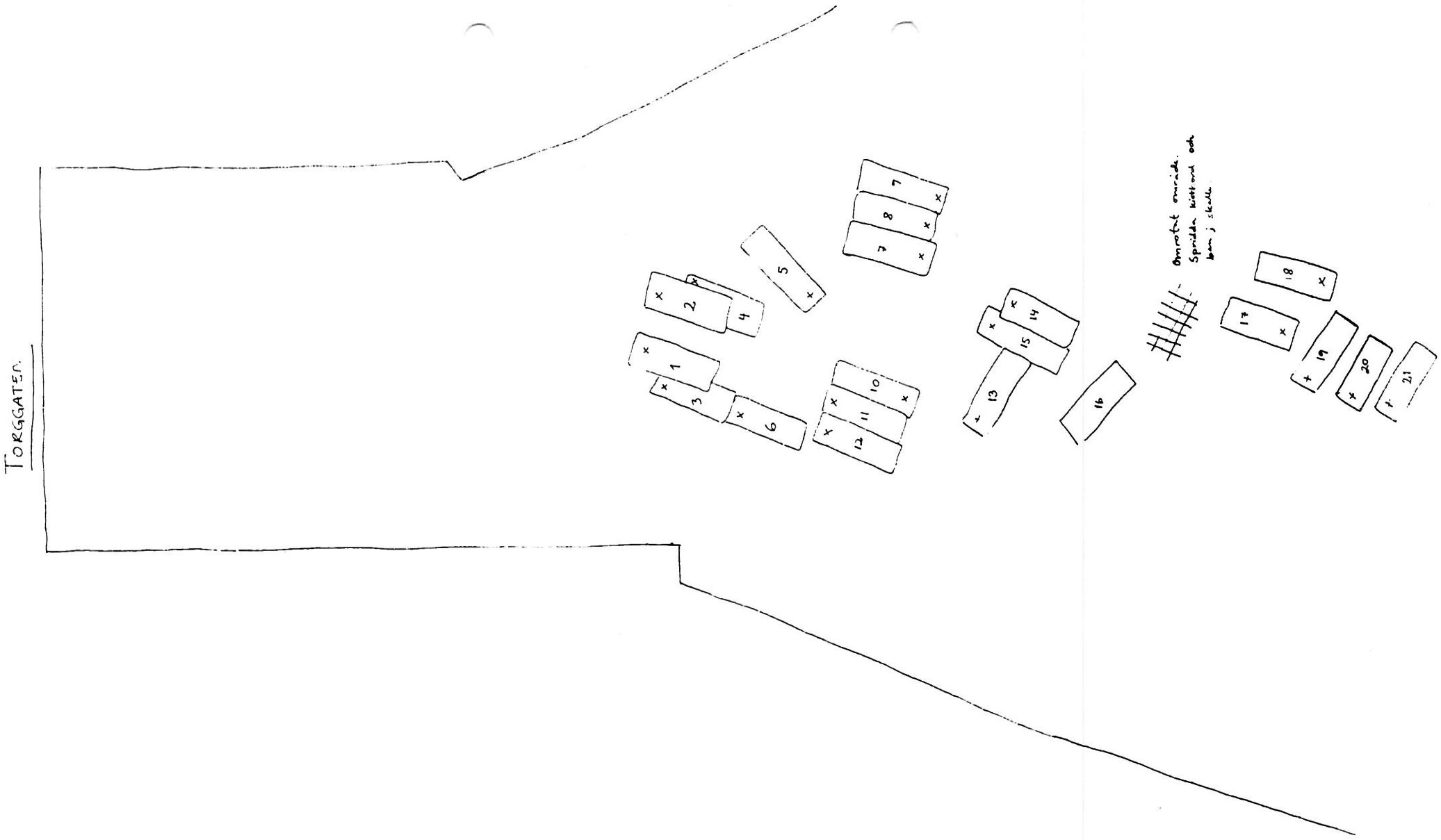
Tukthuset i Oslo

Henrik Ibsensgate

Situation 2

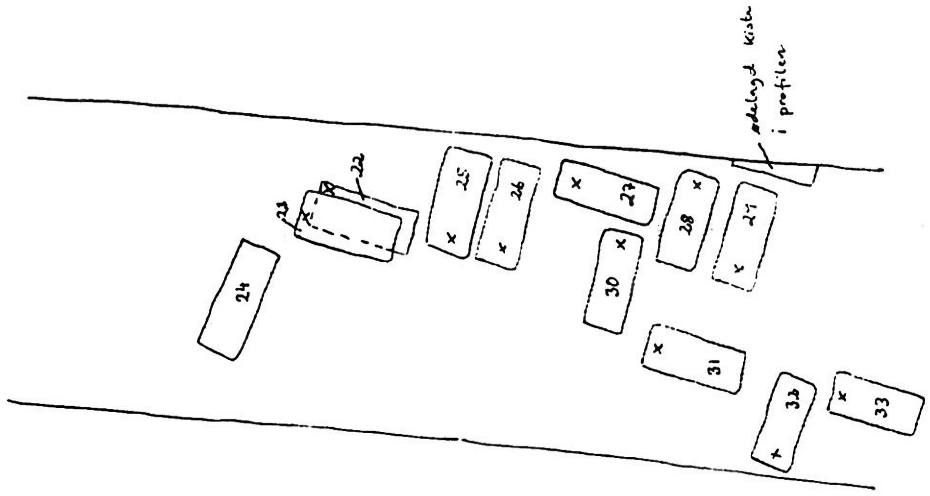
Målestokk 1:20

8/8-89 JF

Skisse 1.

Tukthusgråningen
Henrik Ibsensgate
Fortsettelsesgråning
i tiden 27 - 29/11 - 89
Målestokk 1:100

Skiss 2.

Tulethusgrävningen
Henrik Ibsensgata
Fortsättningsgrävning
i tiden 27/11 - 29/11-89
c:a Målestock 1:100